

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	30 TACHWEDD 2020
Pwnc / Testun:	MONITRO CYLLIDEB Y CRT, CHWARTER 2, 2020/21
Aelod Portffolio:	Y CYNGHORYDD ROBIN WILLIAMS
Cyfarwyddwr :	MARC JONES
Awdur yr Adroddiad:	STEPHEN MOORE
Ffôn:	01248 752634
E-bost:	StephenMoore@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

1. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith nodi'r canlynol: -
 - (i) Y sefyllfa a amlinellir mewn perthynas â pherfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) ar gyfer chwarter 2 2020/21.
 - (ii) Yr alldro a ragwelir ar gyfer 2020/21.
2. **Cefndir**
 - (i) Ym mis Mawrth 2020, cytunodd y Cyngor ar gyllideb refeniw ar gyfer 2020/21 a oedd yn dangos gwarged cynlluniedig o £7.8m.
 - (ii) Y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2020/21 oedd £19.1m, gan gynnwys lwfans ar gyfer gwariant na chafodd ei gwblhau o gyllideb gyfalaf 2019/20.
 - (iii) Rhoddodd y cyfuniad o'r gyllideb refeniw a'r gyllideb gyfalaf wedi'i haddasu ddiffyg cyllidebol cynlluniedig o £7.2m, a fyddai'n cael ei gyllido o gronfa wrth gefn y CRT.
 - (iv) Mae gwariant o'r CRT wedi ei gyfyngu i ddibenion penodol ac ni ellir trosglwyddo arian ohono i'r Gronfa Gyffredinol, ac ni ellir defnyddio arian wrth gefn y Gronfa Gyffredinol i gyllido'r CRT 'chwaith.
3. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol y CRT am y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2020 a 30 Medi 2020.
4. **Trosolwg**
 - (i) Mae'r sefyllfa refeniw ar gyfer Ch2 yn dangos tanwariant o £324k, o'i gymharu â £220k ar ddiwedd Ch1. Mae'r incwm a ragwelir £100k yn is na'r gyllideb wreiddiol, a rhagwelir y bydd y gwariant £112k yn is na'r gyllideb wreiddiol fel yr eglurir isod. Dangosir mwy o fanylion yn Atodiad A.
 - (ii) Mae'r gwariant Cyfalaf £1,250k yn is na'r gyllideb broffiledig (£421k yn Ch1). Mae'r gwariant a ragwelir £6,244k yn is na'r gyllideb, fel yr eglurir isod. Dangosir mwy o fanylion yn Atodiad B.
 - (iii) Mae'r diffyg a ragwelir (gan gyfuno refeniw a chyfalaf) £6,256k yn llai na'r gyllideb (sy'n gostwng y diffyg a gynlluniwyd i £832k), o'i gymharu â diffyg a ragwelwyd o £2,112k yn llai na'r gyllideb ar ddiwedd Ch1. Mae hyn i raddau helaeth yn ganlyniad i wariant cyfalaf is na'r gyllideb.

5. Incwm

- (i) Ar ddiwedd yr ail chwarter, roedd lefel yr incwm a dderbyniwyd £140k (£52k yn Ch1) yn uwch na'r gyllideb broffiliedig, fel y nodir isod.
- (ii) Roedd incwm rhent £105k yn uwch na'r gyllideb (£52k yn Ch1). Mae'r gyllideb, fodd bynnag, yn rhagdybio y bydd eiddo newydd yn dod i mewn yn ystod y flwyddyn a oedd gynt wedi eu dal yn ôl (gweler hefyd yr adran 'cyfalaf' isod). O ganlyniad, rhagwelir y bydd incwm £100k yn is na'r gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn.
- (iii) Mae incwm o dâl gwasanaeth, sy'n seiliedig ar y costau gwirioneddol a gafwyd, £3k yn well na'r gyllideb. Adolygwyd y gyllideb yn llwyr yn dilyn tanwariant sylweddol yn y gyllideb hon y llynedd.
- (iv) Mae incwm arall £32k yn well na'r gyllideb broffiliedig o ganlyniad i amseriad derbyn arian o'r Tariff Cyflenwi Trydan. Nid yw'r rhagolwg ar gyfer y flwyddyn wedi newid.
- (v) Mae'r cynllun 30 mlynedd yn cynnwys darpariaeth o £280k tuag at ddyledion drwg, sef 1.5% o'r cyfanswm incwm rhent. Roedd hyn yn gynydd o gymharu â'r 1.25% yn y flwyddyn flaenorol a hynny er mwyn gwneud darpariaeth ar gyfer cyflwyno Credyd Cynhwysol. Dim ond pan nad oes gobaith realistig o adennill ôl-ddyledion rhent y mae dyled ddrwg yn codi. Y ddarpariaeth wirioneddol yng nghyfrif blyneddol 2019/20 oedd £118k, sef dim ond 0.65% o'r cyfanswm incwm rhent, sy'n adlewyrchu'r ymdrechion a wnaed i sicrhau bod y rhent sy'n ddyledus yn cael ei adennill. Gwnaed y darpariaethau hyn cyn i bandemig Covid 19 effeithio ar Ynys Môn. Ddiwedd mis Mawrth 2020, roedd yr ôl-ddyledion rhent yn 2.41% o'r incwm rhent (£438k). Ddiwedd mis Mehefin, roedd hyn wedi codi i 3.4% (£625k), sef cynnydd o 50%, ac, ar ddiwedd mis Medi roedd wedi gostwng i 3.33% (£612k). Mewn dadansoddiad diweddar gan Lywodraeth Cymru o ôl-ddyledion rhent ymhlith yr 11 o awdurdodau yng Nghymru sydd wedi cadw eu stoc dai, Cyngor Sir Ynys Môn oedd y 3ydd gorau allan o 11. Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw sicrwydd ynghylch faint o'r arian y bydd modd ei adennill dros amser, ynteu a fydd hwn yn arian na ellir ei adennill ac yn ddyled y bydd raid ei dileu. Mae'n ymddangos bod profiad blaenorol yn awgrymu bod y ddarpariaeth yn ddigonol ar hyn o bryd, ond cedwir llygad ar y sefyllfa.
- (vi) Mae'r rhagolygon cyffredinol ar gyfer incwm bellach yn ostyngiad o £100k o'i gymharu â'r gyllideb wreiddiol erbyn diwedd y flwyddyn (gostyngiad o £50k ar ddiwedd Ch1).

6. Gwariant ac eithrio ar Waith Atgyweirio a Chynnal a Chadw

- (i) Ar ddiwedd yr ail chwarter, roedd gwariant ar waith ac eithrio gwaith atgyweirio a chynnal a chadw £59k yn uwch na'r gyllideb broffiliedig (£12k yn is na'r gyllideb yn Ch1). Mae hyn yn bennaf o ganlyniad i gost flynyddol system Gyfrifiadurol Orchard yn cael ei hymrwymo nawr, wedi'i wrthbwyso gan y ffaith y gwnaed llai o waith oherwydd Covid (yn enwedig atal diwrnodau glanhau). Adolygwyd y rhagolwg, ac mae bellach £12k yn well na'r gyllideb (o'i gymharu â dim gwahaniaeth yn Ch1), gan gymryd i ystyriaeth y gostyngiad yn y gwaith gan y tîm Cyfranogiad Tenantiaid (£26k) a'r costau ychwanegol yn sgil datblygu'r modiwl gwaith symudol (£14k).

7. Gwaith Atgyweirio a Chynnal a Chadw

- (i)** Mae'r Uned Cynnal a Chadw Tai (UCT) yn dangos tanwariant o £332k (£226k yn Ch1), sef canlyniad uniongyrchol sefyllfa Covid 19 gan mai dim ond gwaith atgyweirio hanfodol sy'n cael ei wneud. Mae hyn wedi lleihau costau deunyddiau a'r defnydd a wneir o isgontractwyr. Mae'n anodd mesur beth fydd effaith mwy o weithgaredd unwaith y gellir cynnig gwasanaeth arferol, ond gwnaed amcangyfrif ceidwadol y bydd gostyngiad o £70k (£50k yn Ch1) mewn gwariant, o'i gymharu â'r gyllideb wreiddiol. Bydd y sefyllfa'n parhau i gael ei monitro.
- (ii)** Mae gwariant ar staff cynnal a chadw adeiladau nad ydynt yn staff yr UCT £36k (£15k yn Ch1) yn is na'r gyllideb broffiliedig ar ddiwedd Ch2. Y sefyllfa a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn yw y dylai'r gwariant fod £30k yn is na'r gyllideb (sero yn Ch1).
- (iii)** Mae gorwariant o £124k ar gostau Atgyweirio a Chynnal a Chadw eraill (£83k yn Ch1) o gymharu â'r gyllideb broffiliedig. Mae hyn yn bennaf oherwydd natur dymhorol gwaith cynnal a chadw tiroedd, felly, rhagwelir y bydd y gwariant yn unol â'r gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn.

8. Addasiadau Diwedd Blwyddyn

- (i)** Mae'r pennawd hwn yn ymdrin ag eitemau o wariant (costau cyllido cyfalaf a thaliadau a godir o'r Gronfa Gyffredinol) sy'n rhan o'r broses gyfrifo ar ddiwedd y flwyddyn. Ar hyn o bryd, ni ragwelir unrhyw newidiadau.

9. Gwariant Cyfalaf

- (i)** Cyfanswm y rhaglen gyfalaf wreiddiol a gymeradwywyd gan y Cyngor ym mis Mawrth 2020 oedd £19,114k, i'w gyllido gan y Lwfans Gwaith Atgyweirio Mawr (£2,660k), grantiau cyfalaf eraill (£1,450k) a chyfraniad o £15,034 o gronfa wrth gefn y CRT. Mae hyn yn cynnwys gwariant a ddygwyd ymlaen o raglen gyfalaf 2019/20. Fel y digwyddodd pethau, nid oedd angen yr holl wariant a oedd i'w ddwyn ymlaen, felly, erbyn hyn mae cyllideb ddiwygiedig o £19,032k (£14,992k ar ôl caniatáu ar gyfer £4,110k o gyllid grant). Yn seiliedig ar y wybodaeth gyfredol, rhagwelir y bydd y gwariant gwirioneddol ar ôl grantiau yn £8,678k, sydd £6,244k yn is na'r gyllideb ddiwygiedig.
- (ii)** Mae Covid 19 wedi effeithio'n ddifrifol ar brosiectau cyfalaf, gan arwain at oedi sylweddol gyda phrosiectau. Mae hyn yn arbennig o wir yn achos prynu'n ôl hen dai Cyngor, a hynny oherwydd bod y farchnad dai wedi bod ar stop i bob pwrpas. Mae'r rhagolygon cyfalaf wedi'u diwygio'n llwyr o'r herwydd a rhagwelir y bydd y gwariant £6,244k yn is na'r gyllideb ddiwygiedig ar ddiwedd y flwyddyn. Dangosir manylion pellach yn Atodiad B isod.
- (iii)** Mae'r tanwariant ar wariant cyfalaf yn golygu bod y swm a gyllidir o gyfrif refeniw'r CRT yn gostwng yn yr un modd. Yna mae'r balans ar gael i gyllido'r prosiectau sydd wedi'u gohirio i'r flwyddyn nesaf.

10. Balans y CRT

- (i)** 'Roedd balans agoriadol cronfa wrth gefn y CRT yn £8,597k. Roedd y gyllideb ddiwygiedig yn caniatáu defnyddio £7,088k o'r balans hwn. Fodd bynnag, bydd y tanwariant a ragwelir yn arwain at drosglwyddo £6,256k ychwanegol i'r gronfa wrth gefn. Bydd hyn yn rhoi balans wrth gefn o £7,765k erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r balans hwn wedi'i gyfyngu i ddibenion penodol, felly, nid yw ond ar gael i gyllido gwariant CRT yn y dyfodol.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?		
Amherthnasol		
C – Pam mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
Mae hwn yn fater sydd wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith		
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
Dd – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Rheoli (UDRh) (gorfodol)	Ystyriwyd yr adroddiad drafft gan yr UDA ac mae unrhyw sylwadau wedi'u hymgorffori yn yr adroddiad terfynol.
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Ymgynghorwyd â'r Swyddog fel rhan o'r UDA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unthyw gyrrff allanol / eraill	
E - Risgiau a Chamau Lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrth-dlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniadau	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
Atodiad A - Gwariant a rhagolygon refeniw hyd ddiwedd chwarter 1. Atodiad B - Gwariant a rhagolygon cyfalaf hyd ddiwedd chwarter 1.		
FF – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am ragor o wybodaeth os gwelwch yn dda):		
<ul style="list-style-type: none"> • Cyllideb CRT 2020/21 (fel y'i cymeradwywyd gan y Pwyllgor hwn ym mis Mawrth 2020). • Cynllun Busnes 30 Mlynedd y CRT am y cyfnod 2020/50 (fel y'i cymeradwywyd gan y Pwyllgor hwn ym mis Mehefin 2020). 		

Atodiad A

CYFRIF CRT 2020/21

	Cyllideb Flynyddol 2020/21	Cyllideb wedi ei phroffilio hyd at Fis 6	Gwirioneddol hyd at Fis 6	Amrywiad hyd at Fis 6	Rhagolygon Diwedd Blwyddyn	Amrywiad Diwedd Blwyddyn
	£	£	£	£	£	£
CYFRIF REFENIW						
Incwm						
Anheddau	(18,407,000)	(9,203,502)	(9,308,977)	(105,475)	(18,307,000)	100,000
Garejys	(218,000)	(109,002)	(108,042)	960	(218,000)	0
Taliadau Gwasanaeth	(212,000)	(106,000)	(108,604)	(2,604)	(212,000)	0
Arall	(199,000)	(78,000)	(110,521)	(32,521)	(199,000)	0
Darpariaeth ar gyfer Dyledion Drwg	280,000	0	0	0	280,000	0
CYFANSWM INCWM	(18,756,000)	(9,496,504)	(9,636,144)	(139,640)	(18,656,000)	100,000
Gwariant ac eithrio gwaith atgyweirio a chynnal a chadw						
Cyfranogiad Tenantiaid	136,170	68,050	41,793	(26,257)	110,170	(26,000)
Gweinyddu Rhenti	450,220	224,780	246,002	21,222	450,220	0
Rheoli Stadau	247,430	123,564	82,506	(41,058)	247,430	0
Gwariant Refeniw Arall	899,340	426,944	531,976	105,032	913,340	14,000
Cyfanswm Gwariant ac eithrio gwaith atgyweirio a chynnal a chadw	1,733,160	843,338	902,277	58,939	1,721,160	(12,000)
Atgyweirio a Chynnal a Chadw						
Uned Cynnal a chadw Tai (UCT)	3,112,000	1,555,710	1,223,406	(332,304)	3,042,000	(70,000)
Staff Cynnal a Chadw Tai (dim UCT)	926,020	462,352	426,466	(35,886)	896,020	(30,000)
Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw arall	448,200	224,114	348,529	124,415	448,200	0
Cyfanswm Atgyweirio a Chynnal a Chadw	4,486,220	2,242,176	1,998,401	(243,775)	4,386,220	(100,000)
Addasiadau Diwedd Blwyddyn						
Taliadau Cyllido Cyfalaf	3,093,000	0	0	0	3,093,000	0
Ad-daliad o'r Gwasanaeth Tai	790,630	0	0	0	790,630	0
Ad-daliad o'r Gwasanaethau Canolog	818,990	0	0	0	818,990	0
Cyfanswm Addasiadau Diwedd Blwyddyn	4,702,620	0	0	0	4,702,620	0
CYFANSWM GWARIANT REFENIW	10,922,000	3,085,514	2,900,678	(184,836)	10,810,000	(112,000)
CYFANSWM REFENIW (GWARGED) / DIFFYG	(7,834,000)	(6,410,990)	(6,735,466)	(324,476)	(7,846,000)	(12,000)

CYFRIF GWARIANT CYFALAF						
Gwariant 2020/21	19,032,093	4,930,000	3,679,557	(1,250,443)	12,787,997	(6,244,096)
Lwfans ar gyfer Gwaith Atgyweirio Mawr	(2,660,000)	0	0	0	(2,660,000)	0
Grantiau eraill	(1,450,000)	0	0	0	(1,450,000)	0
CYFANSWM CYFALAF (GWARGED) / DIFFYG	14,922,093	4,930,000	3,679,557	(1,250,443)	8,677,997	(6,244,096)
(CYNNYDD) / GOSTYNGIAD NET YNG NGHRONFA WRTH GEFN Y CRT	7,088,093	(1,480,990)	(3,055,909)	(1,574,919)	831,997	(6,256,096)
Balans Agoriadol y CRT	(8,597,000)				(8,597,000)	
(Cynnydd) / Gostyngiad Net yng Nghronfa wrth Gefn y CRT	7,088,093				831,997	
Balans Cau'r CRT	1,508,097				(7,765,003)	

ATODIAD B

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyllideb a Broffiliwyd (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Amrywiad o gymharu â'r Proffil (£)	Gwariant a Ragamcenir (£)	Tan/Gorwariant a Ragamcenir (£)
<u>CRT Tai</u>						
Contract Gwres Canolog	400,000	0	0	0	50,000	(350,000)
Contract Gwaith Cynnal a Chadw a Gynlluniwyd	6,120,000	1,120,000	1,417,335	297,335	5,620,000	(500,000)
Gwella Perfformiad Ynni	537,000	0	3,797	3,797	100,000	(437,000)
Gwaith Amgylcheddol	750,000	20,000	19,309	(691)	250,000	(500,000)
Prynu eiddo presennol / Datblygu eiddo newydd	9,230,000	3,380,000	1,892,737	(1,487,263)	5,292,737	(3,937,263)
Ailfodelu'r Stoc Gyfredol	2,218	0	5,260	5,260	5,260	3,042
Addasiadau Sector Cyhoeddus	350,000	50,000	40,713	(9,287)	150,000	(200,000)
Risg Tân	450,000	60,000	56,119	(3,881)	300,000	(150,000)
SATC	1,172,875	300,000	244,286	(55,714)	1,000,000	(172,875)
Gwaith Adfer	20,000	0	0	0	20,000	0
Cyfansymiau ar gyfer y CRT	19,032,093	4,930,000	3,679,556	(1,250,444)	12,787,997	(6,244,096)